

Tiszalúc Nagyközség Önkormányzata

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2024 -től 2029 -ig terjedő időszakra

Turóczi Hajnalka
jegyző

Csordás László
alpolgármester

Siri Norbert
polgármester

I.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

A viharos évszázadokat megélt zempléni hajdútelepülés mai területe és közvetlen környéke az őskor óta lakott hely. A régészek ezen a vidéken kőkori, rézkori, kora bronzkori, szkíta-, és honfoglalás kori leleteket tártak fel. A feldolgozott leletanyag egy része a miskolci Hermann Ottó múzeum állandó kiállításán tekinthető meg.

A legkorábbi írásos emlék a Várad Regestrum, amely 1219 évből származik és megemlíti az akkori Lúcot. A történelem során- adománylevelek tanúsága szerint – számos birtokosa volt a településnek. A leghíresebb birtokosok a Rákócziak, Monakyak, gróf Andrássyak és gróf Erdődyek voltak. I. Rákóczi György, Erdély fejedelme 1642. augusztus 30-án, Gyulán kelt oklevelével hajdúkat telepít le, azaz hajdúvárosi rangot adott a településnek. A nagyközség címere és zászlaja ebből a korból származik. Lúc a történelem során fontos ország-, és postautak mentén feküdt. A tiszai rév a kikötő átkelési pontot jelentett már a honfoglalás korában is. Később erre vitt a Pest- Ónod-Szerencs- Tokaj – Kassa közötti postajárat útja.

Jártak erre Árpád vezér követei, török dúlás tette a falut a földdel egyenlővé, tűzvész pusztította el, többször kirabolták, de a lakosság élni akarása mindig újrateremtette azt.

Település nevezetességei:

Tiszalúci Tájház
Trianon tér
56-sok tere
Kossuth tér
Hósi halottak emlékművei
Református templom
Római Katolikus templom
Holt Tisza

II.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

2.

Tiszalúc település földrajzilag Miskolc- Tiszaújváros- Szerencs háromszög közepén fekszik.

Tiszalúc Miskolctól 20 km, Tokajtól 30 km távolságra, a Harangod mező délkeleti részén, a Takta holt tiszai torkolatánál található nagyközség.

A községet északról Taktaharkány, keletről a Tisza, délről Kesznyéten, Girincs és Köröm, nyugatról pedig Hernádnémeti, Berzék és Bőcs határolják.

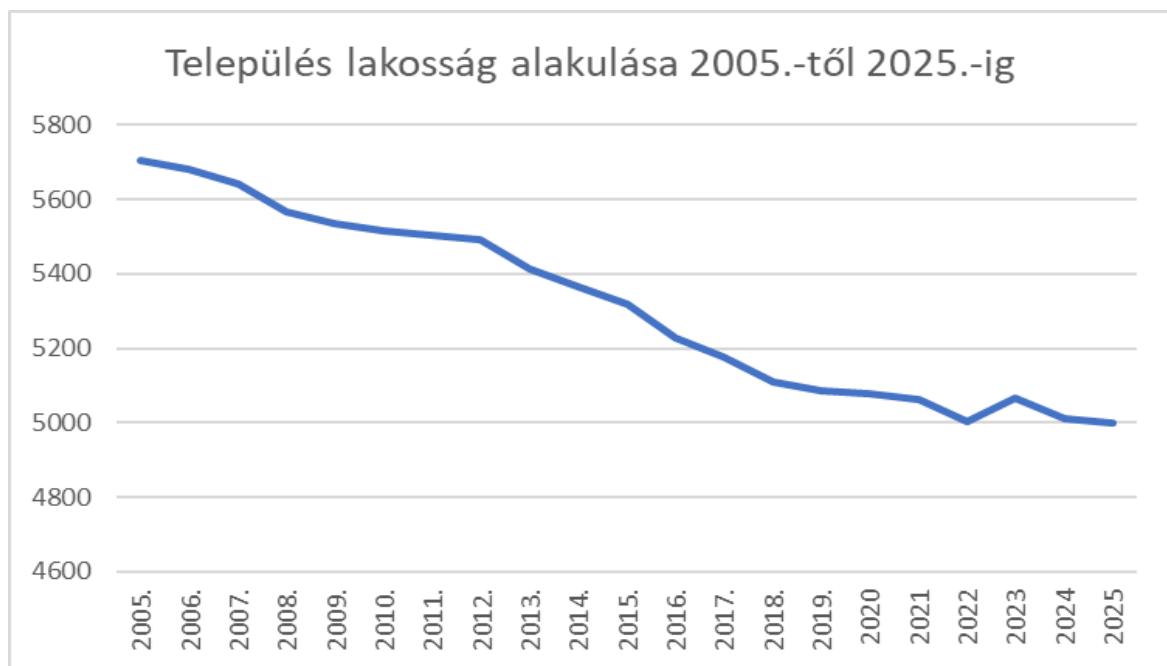
A település közúton személygépkocsival, Tiszaújváros –Tiszalúc autóbuszjáratával, és a Miskolc- Szerencs vasúti fővonalakon személyvonattal közelíthető meg.

2. Főbb demográfiai jellemzők

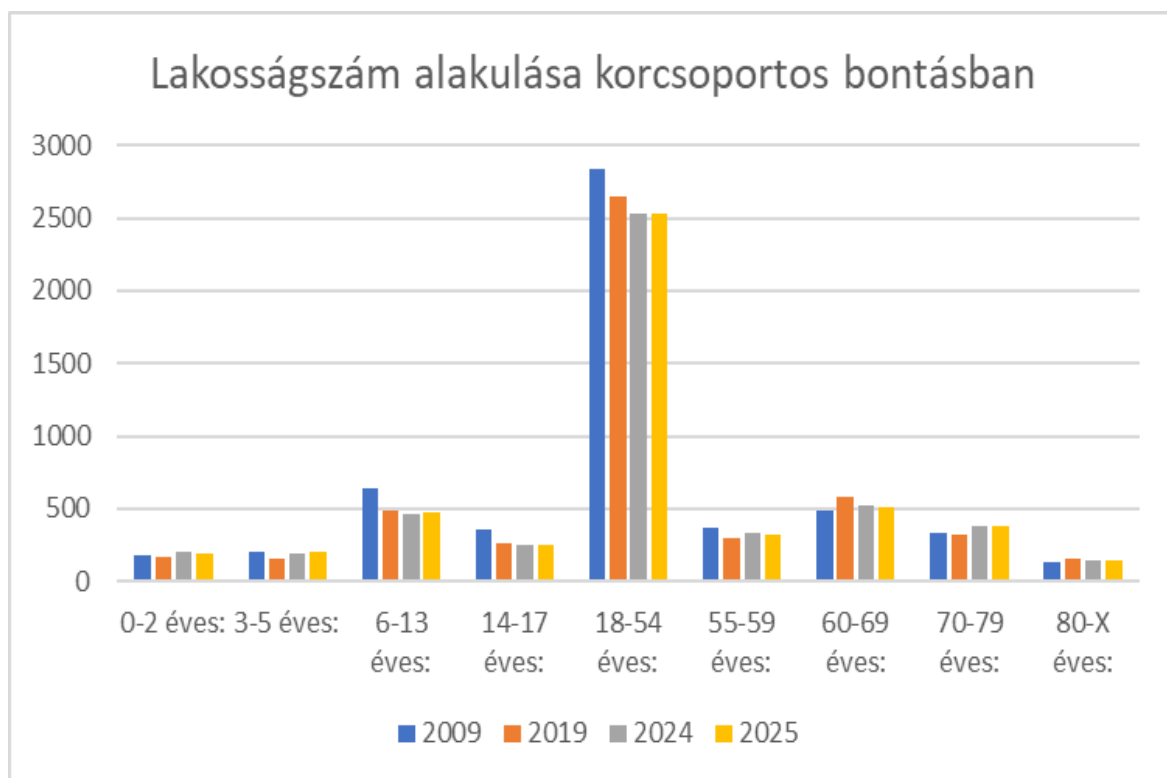
Az állandó lakosság számának változását, jellemző tendenciák bemutatása. A népesség kor szerinti összetétele (16 év változása)

b)

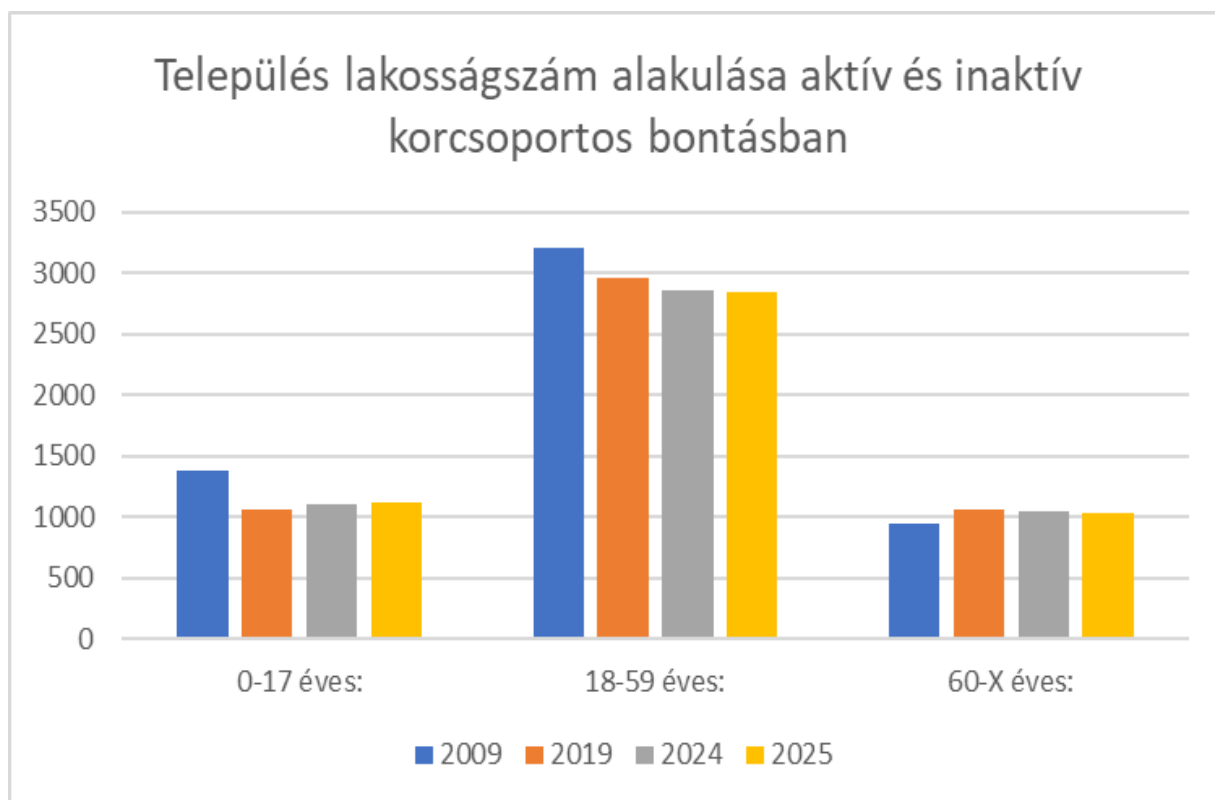
Dátum	2009. 01.01.	2019. 01.01.	2024. 01.01.	2025.01.01.
Lakosság összesen:	5536 fő	5085 fő	5010 fő	4998 fő
0-2 éves:	184 fő	167 fő	205 fő	191 fő
3-5 éves:	206 fő	154 fő	191 fő	199 fő
6-13 éves:	635 fő	485 fő	465 fő	479 fő
14-17 éves:	353 fő	261 fő	247 fő	250 fő
18-54 éves:	2838 fő	2654 fő	2532 fő	2527 fő
55-59 éves:	373 fő	301 fő	328 fő	315 fő
60-69 éves:	487 fő	586 fő	522 fő	515 fő
70-79 éves:	330 fő	325 fő	375 fő	378 fő
80-X éves:	130 fő	152 fő	145 fő	142 fő
<u>0-17 és 60-X éves:</u>	<u>2825 fő</u>	<u>2130 fő</u>	<u>2150 fő</u>	<u>2156 fő</u>
<u>20-30 éves:</u>	<u>839 fő</u>	<u>840 fő</u>	<u>816 fő</u>	<u>813 fő</u>
0-17 éves:	1378 fő	1067 fő	1108 fő	1121 fő
18-59 éves:	3211 fő	2955 fő	2860 fő	2842 fő
60-X éves:	947 fő	1063 fő	1042 fő	1035 fő
Külterületi lakos:	12 fő	5 fő	3 fő	4 fő

Település lakosságszám alakulása részletes korcsoport szerint

Település lakosságszám alakulása aktív és inaktív korcsoportos bontásban

3. Infrastruktúra helyzete

- a település elérhetősége közúton Miskolc, Tiszaújváros, Szerencs és Tiszadob irányából közelíthető meg a település, vasúton Miskolc és Szerencs irányából (személyvonattal),
- vonalas közművek kiépítettsége: ivóvíz és szennyvízcsatornával, gázhálózat kiépített
- telefonellátottság: vezetékes telefonhálózattal ellátott a település, a nagy mobilszolgáltatók megfelelő térerőt biztosítanak a településen.
- szilárd hulladék kezelése: lakossági szilárd kommunális hulladék elszállítása megoldott a település belterületén.

4. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

A) A helyi közügyek és a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó feladatok:

Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- településrendezés és településfejlesztés,
- településüzemeltetés
- közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények elnevezése
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások
- környezet-egészségügy
- óvodai ellátás
- kulturális szolgáltatás
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások
- lakás-és helyiséggazdálkodás
- területen hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása
- helyi környezet-és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás
- helyi adóval, gazdaság szervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok
- a kistermelők, őstermelők számára értékesítési lehetőségeinek biztosítása,
- sport, ifjúsági ügyek
- nemzetiségi ügyek
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában

További törvényi lehetőségek helyi önkormányzati feladat-telepítésre:

- törvény a felsoroltakon kívül más, a helyi közügy, helyben biztosítható közfeladat ellátását is előírhatja,
- törvényben meghatározott esetekben az önkormányzat és az állam külön, a finanszírozást is rendező megállapodása alapján az önkormányzat állami feladatokat is elláthat,
- a helyi önkormányzatok továbbra is önként vállalhatják olyan helyi közügyek ellátását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt feladatok ellátása azonban nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását. Finanszírozásuk forrását elsősorban az önkormányzat saját bevételei, illetve az erre a célra biztosított külön források képezhetik. Mentőállomás fenntartása, vendégházak üzemeltetése, mezőgazdasági tevékenység

B) Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

- Közigazgatás: önálló polgármesteri hivatal
- Nevelés: napközi otthonos óvoda és bölcsőde, mint önálló intézmény
- Egészségügy: Az alapellátást az önkormányzat működteti, két felnőtt háziorvosi körzettel, egy gyermekorvosi körzettel, iskola egészségügyi ellátással,
- Szociális ellátás:

A házi segítségnyújtás, családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás, idősök nappali ellátása Szociális iroda keretein belül történik.

Gyermekétkeztetést, szociális étkeztetést a Tiszalúci Élelmezési Központ látja el.

– Kultúra:

Könyvtár, és közösségi tér biztosítása az Önkormányzat, mint intézmény keretein belül a Petőfi Sándor Művelődési házban biztosított.

–Településüzemeltetés:

Tiszalúci Községüzemeltetési és Szolgáltató Nonprofit Kft-n keresztül ellátott tevékenység

-Civil szervezetek a településen:

Tiszalúci Református Templomért Alapítvány

Élni, Egészségesnek Maradni Alapítvány

Nemeztí Jogvédő Alapítvány

Tiszalúci Gyermekekért Alapítvány

Tiszalúci Mesevár Alapítvány

Bakcsó Természetjáró, Természetvédő, Kulturális és Szabadidősport Egyesület

Élet Lehetősége Egyesület Tiszalúc

Jobb Esélyekért Országos Egyesület

Messzilátó Kulturális Egyesület
 Nagyközségi Sportegyesület Tiszalúc
 Nemzeti Jogvédő Szolgálat
 Sporthorgász Egyesület
 Tiszalúc Tenisz Sportegyesület
 Tiszalúci Polgárőr Egyesület
 Tiszalúci Romajó Egyesület
 Tűzvirág Művészeti és Oktatási Egyesület

C Társulások:

Társulás megnevezése	Ellátott feladat
Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás	belső ellenőrzés támogató szolgálat főépítész feladatok
Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Önkormányzati Társulás	hulladékgazdálkodás

D. A településen regisztrált álláskeresők és szociális ellátásban részesülők adatait 2025.

01. 20.-i állapot szerint

Megnevezés	Mutatószám
Álláskeresők száma (fő)	266
Álláskeresői járadékban részesülők száma (fő)	27
Szociális ellátásban részesülők száma (fő)	127
Munkaképes korú lakosság száma (fő)	3130
Munkanélküliségi ráta (%)	8,5 %

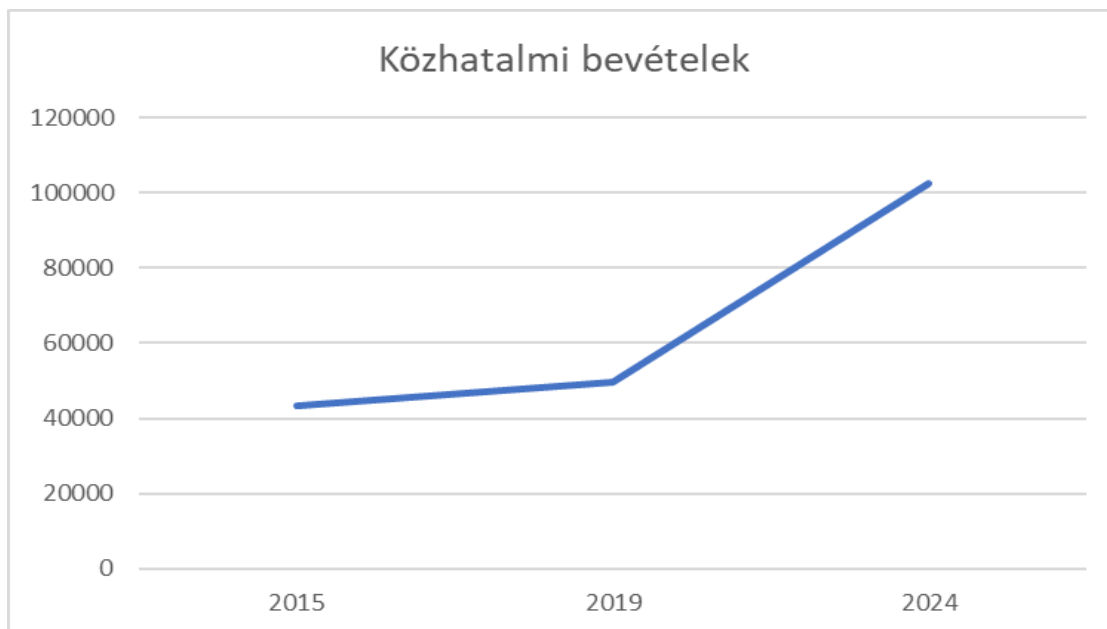
5. Költségvetési szerkezet:

Önkormányzat Bevételi összetétele 2015.-2019.-2024.években:

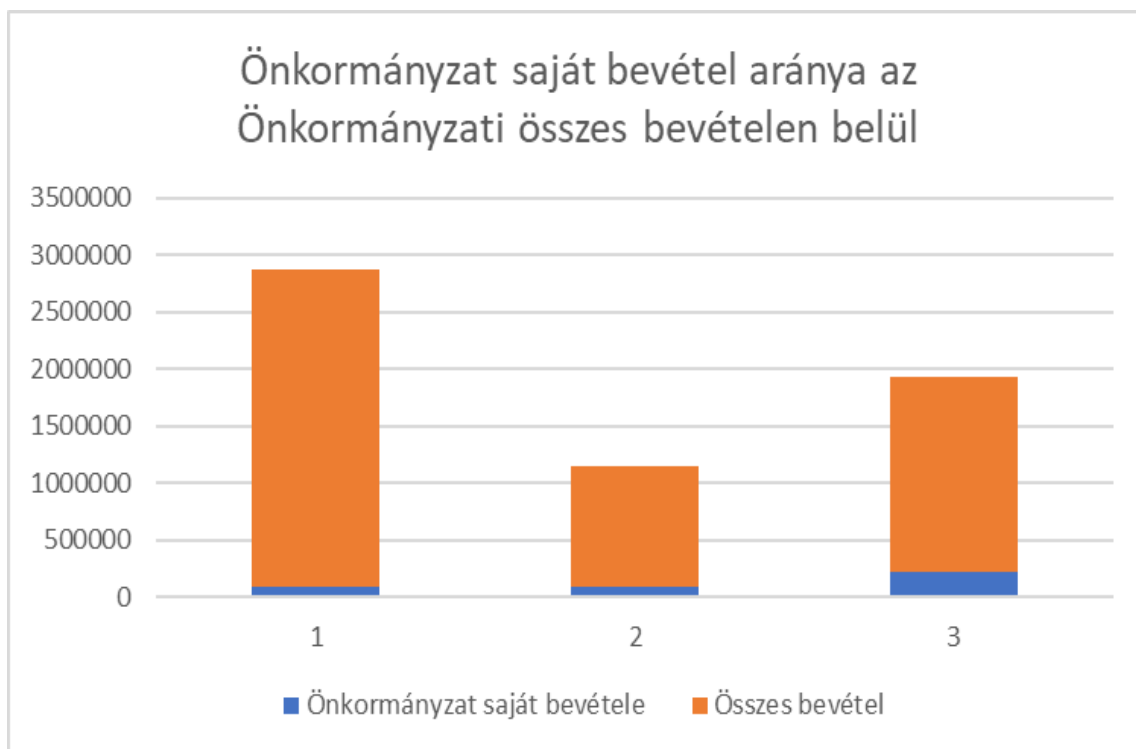
Ezer forintban

	<i>2015</i>	<i>2019</i>	<i>2024</i>
<i>Önkormányzati működési támogatás</i>	<i>401.787</i>	<i>433.183</i>	<i>716.788</i>
<i>Működési célú támogatás államháztartáson belülről</i>	<i>213.238</i>	<i>162.850</i>	<i>107.893</i>
<i>Felhalmozási célú állami támogatások</i>	<i>1.717.513</i>	<i>206.675</i>	<i>0.</i>
<i>Közhatalmi bevételek</i>	<i>43.243</i>	<i>49.520</i>	<i>102.418</i>
<i>Működési célú bevételek</i>	<i>43.914</i>	<i>40.024</i>	<i>116.182</i>
<i>Működési célú átvett pénzeszközök</i>	<i>24.129</i>	<i>0</i>	<i>0.</i>
<i>Felhalmozási célú átvett pénzeszközök</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0.</i>
<i>Felhalmozási célú bevételek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500</i>
<i>Finanszírozási bevételek</i>	<i>340.484</i>	<i>169.812</i>	<i>667.701</i>
<i>Összes bevétel</i>	<i>2.787.308</i>	<i>1.062.064</i>	<i>1.711.482</i>

Közhatalmi bevételek változása 2015.-2019.-2024. években, ezer forintban

Önkormányzat saját bevétel aránya az Önkormányzati Összbevételen belül 2015.-2019.-2024. években

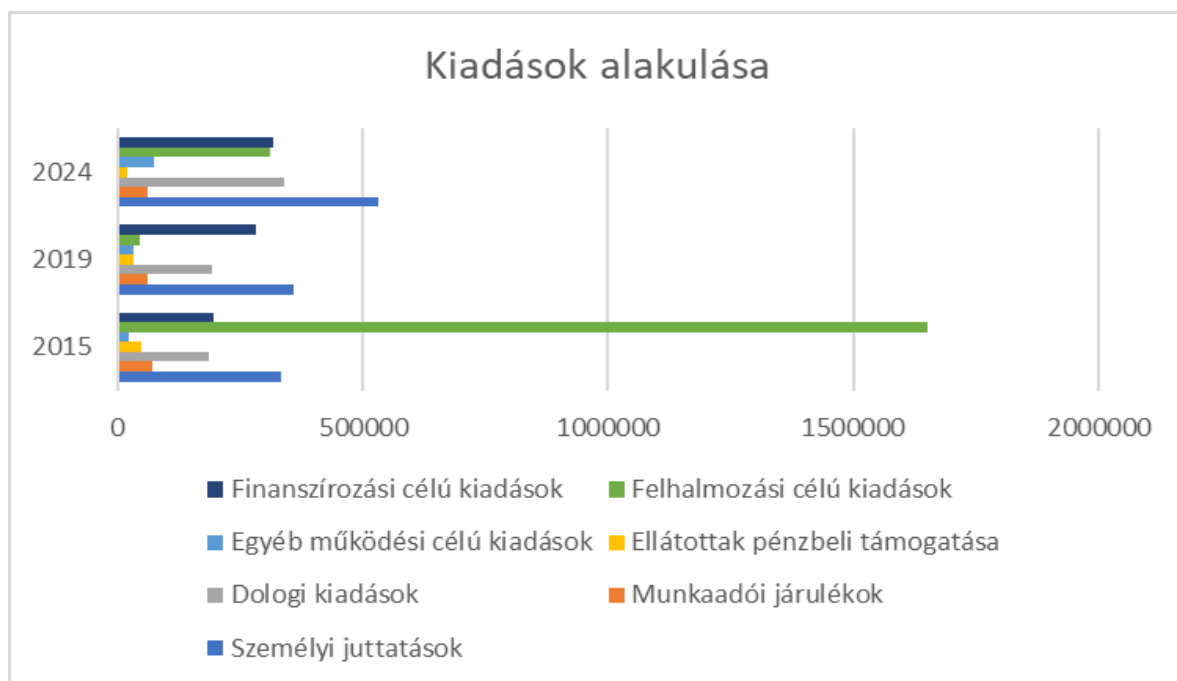

Önkormányzat Kiadási összetétele 2015.-2019.-2024. években:

Ezer forintban

	<i>2015</i>	<i>2019</i>	<i>2024</i>
<i>Személyi juttatások</i>	<i>331.800</i>	<i>358.789</i>	<i>529.895</i>
<i>Munkaadói járulékok</i>	<i>69.471</i>	<i>60.660</i>	<i>61.190</i>
<i>Dologi kiadások</i>	<i>186.560</i>	<i>191.483</i>	<i>338.461</i>
<i>Ellátottak pénzbeli támogatása</i>	<i>46.839</i>	<i>31.260</i>	<i>18.679</i>
<i>Egyéb működési célú kiadások</i>	<i>22.095</i>	<i>33.120</i>	<i>74.302</i>
<i>Felhalmozási célú kiadások</i>	<i>1.651.964</i>	<i>46.054</i>	<i>311.153</i>
<i>Finanszírozási célú kiadások</i>	<i>194.080</i>	<i>282.232</i>	<i>318.096</i>
<i>Kiadások összesen</i>	<i>2.502.809</i>	<i>1.003.598</i>	<i>1.651.776</i>

Az Önkormányzat kiadásainak alakulása 2015.-2019.-2024. években

6. Környezeti állapot

Tiszalúc település környezeti állapota jónak mondható. eltekintve attól a tényről, hogy a lakosság jelentős része a település több pontján illegális hulladéklerakásokat végez.

A levegő tisztának mondható, amely az állandó Északi szélirányból fújó „Kassai szél”-nek köszönhető, ezáltal a település levegőminőségét a tiszaujvárosi ipari övezet levegő minősége nem befolyásolja.

A Holt Tisza zöldterülete, és a vízfelület tiszta.

A talajvíz vízminősége a szennyvízberuházás átadása után jelentősen javult.

A lakosság jelentős része jellemzően nem tartja be az ingatlanok és az ingatlanok előtti zöldterületek tisztántartása kapcsán fennálló kötelezettségét, amely jellemző az év minden időszakára.

Ezt a problémát jelentősen befolyásolja, jellemzően erősíti, hogy sok az üresen álló, nem lakott ingatlan a településen.

7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Tiszalúc testvértelepülése 2009.06.21. napján aláírt Testvér települési szerződés alapján: romániai Ganesti (Vámosgálfalva).

8. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

Erősségek: – Holt- Tisza természeti szépségei – Védett, különleges növény és állatvilág – Könnyű megközelíthetőség – Távolság a zajos nagy környezeti terhelésnek kitett területektől	Gyengeségek: – Lakosság elöregedése – Kevés munkalehetőség – Forráshiány (pénzügyi), – Alacsony adóerő képesség – Információ részleges hiánya – Képzetlen munkaerő magas aránya
Lehetőségek: – Növekszik a falusi turizmus iránti igény, fejlesztési lehetőségek – EU-s fejlesztési pályázati források igénybevétele – Utak rendbetétele – Lakosság csökkenésének megállítása	Veszélyek: – Pályázati önerő hiány – Lakosság elszegényedése – Fiatalok elvándorlása – Csökkenő népesség

III.

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

A 2024-2029. évi önkormányzati ciklusban is az egyik legfontosabb feladat a településen élőkkel közösen kijelölni, a megfelelő irányokat, meghatározni a településünk stratégiai céljait. Továbbra is alapelv az, hogy kizárólag olyan fejlesztések valósuljanak meg a nagyközségben, amelyekre valóban szüksége van az itt élőknek és a fenntartásuk, üzemeltetésük nem okoz többlet terheket sem a lakosságnak, sem az önkormányzatnak. Kizárólag fenntartható létesítmények, programok támogatottak.

A következő feladat, hogy meg kell teremteni a gazdasági feltételeit mind a fejlesztésnek, mind a későbbi üzemeltetésnek.

A helyi adóbevételeket és a helyben munkát vállalók lehetőségeit azzal kell növelni, hogy a nagyközségi székhelyű, munkahelyteremtő vállalkozások létrejöttét és működését ösztönözni kell.

Az infrastruktúrafejlesztésnél alapcél az, hogy nem szabad egyes utakat, járdákat, árkokat kiemelni, ugyanis általános érvényű az, hogy ezeknek mindenhol rendben kell lennie! Ezek TERVSZERŰN és SZAKSZERŰEN legyenek kivitelezve a FENNTARHATÓSÁG érdekében!

A helyi szabályozásnak minden fontos kérdésben meg kell valósulnia, ehhez felül kell vizsgálni minden olyan szabályzatot és rendeletet és ezek betartatásához meg kell teremteni a humán- és technikai feltételeket! A közbiztonság javításának érdekében az önkormányzati rendészeti feladatok ellátásának feltételeit a továbbiakban is erősíteni szükséges. Az önkormányzati fenntartású térfelügyeleti kamerarendszer további üzemeltetése és bővítése

fontos, elengedhetetlen. A helyi polgárőr egyesület és a helyi horgászegyesület (halóri tevékenység) támogatása közrend fenntartása szempontjából kiemelt feladat.

A nagyközség a taktaközi települések egyike, de a központi szerepkör jelenleg csak részben valósul meg. A cél tehát ezeknek a szervezeteknek, intézményeknek a támogatása, erősítése, itt tartása, valamint minél több kistérségi, járási feladat Tiszalúkra vonzása és telepítése.

Kiemelt cél a helyi fiatalok helyben tartása. Ennek érdekében ösztönző rendszert kell kidolgozni, amelynek elemei az oktatás, képzés támogatásán túl, gyakornoki program keretében helyi munkalehetőség biztosítása. Családalapítás, végleges letelepedés esetén az elhanyagolt, megüresedett lakóingatlanok önkormányzati felvásárlását és rendbetételét követően, azoknak a fiatalok részére biztosításával tervezett a helyben tartást elősegíteni kedvezményes bérleti, vagy az ingatlan adás-vétele esetén, kedvezményes részletfizetési lehetőségek biztosításával.

A fiatalok mellett az idősek gondozása is kiemelt része programnak. Fontos feladat az idősek gondozására egy bentlakásos intézmény – akár magántőke bevonásával - létrehozása feltételeinek megteremtésével.

A környezettudatos ZÖLD FALU építése is fontos célkitűzése a stratégiának, amely keretében a település megszépül és élhetőbbé válik.

A településüzemeltetés egyes feladatai közül kiemelten kezelendő az utak, a csapadék- és belvízelvezető rendszerek fenntartása, a zöldterületek gondozása, a köztisztasági feladatok ellátása, a közvilágítás fenntartása. Egyéb üzemeltetési feladatok közül a játszóterek, a nagyközségi- és a multifunkciós sportpálya fenntartása, az utcabútorok cseréje és folyamatos javítása, a kóbor ebek folyamatos összegyűjtése, a nyilvános illemhelyek folyamatos üzemeltetése, valamint a lezárt temetők fenntartása kiemelt feladat.

Az ország bármely településén, így Tiszalúcon is nagy jelentőséggel bír az elhunytak örök nyugalomát biztosító temetők fenntartása, üzemeltetése, valamint a temetkezési szolgáltatás megfelelő színvonalon történő elérése bárki számára. Az önkormányzat jelenleg egy urnás temetkezést biztosító köztemetővel rendelkezik, ezért fontos a történelmi egyházak helyi gyülekezeteivel együttműködve a temetők további KÖZÖS üzemeltetésének támogatása.

Az OKOS nagyközség, OKOS falu építése fontos és a mai kor igényeinek egy alapvető elvárása, amelynek elemeit, lehetőségeit minden fejlesztés során alkalmazni kell.

A lakossággal közösen kell eldönteni, hogy az ipart, a mezőgazdaságot, vagy a turizmust kell erősíteni a településen, melyik az az ágazat, amely a leginkább segíti a fejlődést, a helyi gazdaság működését.

A turizmust a nagyközség határában lévő 106 hektáros Tisza-holtágra és a folyó közelségére lehet építeni. A cél minél több turisztikai attrakció létrehozása, a szálláshely és vendéglátáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése és ez által az itt töltött vendégéjszakák növelése, valamint az ebből befolyó idegenforgalmi adóbevételekből az önkormányzati turisztikai fejlesztések támogatása. A turizmusfejlesztésben az önkormányzatnak célja a civil szervezetekkel történő együttműködés, így a Tisza-holtág kapcsán elsősorban a Sporthorgász Egyesület Tiszalúc, mint stratégiai partnerrel az együttműködés indokolt mind a területfejlesztés, mind a vízparti területek fenntartása vonatkozásában.

A helyi ipari tevékenységek fejlesztése is fontos és lényeges a jól működő helyi gazdaság kialakítása szempontjából. Fontos a falun kívül eső területeken új ipari fejlesztési területek kijelölése, amelybe kizárólag olyan üzemek betelepülése támogatható, amelyek működésükkel a környezetre káros hatást nem gyakorolnak.

Tiszalúcon az elmúlt évtizedekben jelentős változáson esett át a mezőgazdasági termelés és átalakultak a helyi termelő gazdaságok, visszaszorult a háztáji állattartás és kisebb volumenű a kiskerti zöldség- és gyümölcstermesztés is.

Szükséges és fontos feladat az önkormányzati tulajdonban lévő mezőgazdasági földek és erdőterületek hasznosításának újragondolása, amelyet elsősorban a vagyonnevelés megfelelő szabályozásával kell megvalósítani.

Az oktatás, nevelés területén nagyon komoly változtatásokra van szükség, hogy megállítható legyen az a gyakorlat, hogy a nagyközségben élő gyermekek közül egyre többet más települések iskoláiban taníttassanak szüleik. A folyamatot több tényező befolyásolja, amelyből az egyik, hogy a pedagógusok helyben tartását meg kell oldani, a pályakezdő pedagógusok támogatásával, motiválásával.

Egy „egészségesen működő” település motorja lehet az ott élők fizikai frissességének biztosítása, amely többek között a helyi sokszínű sportélet támogatásával érhető el. Az elmúlt évtizedekben számtalan sporttevékenység zajlott a faluban hosszabb- rövidebb ideig, viszont van néhány, amely a kedvezőtlen gazdasági környezet és/vagy a humán erőforrás hiányában szünetel, vagy megszűnt, ezek újraindítása szükséges. A meglévő és újra indítandó sportlehetőségek mellett viszont támogatni kell más, új sportágak meghonosodását is a településen. A helyi sportlétesítmények is fejlesztésre és bővítésre szorulnak, amelyekre egy sportfejlesztési koncepciót kell kidolgozni.

A sport mellett a közösségi élet színtereinek a kialakítása is kiemelkedően fontos, ezért a Népkert területén egy zömmel fás, ligetes közparkot létrehozása tervezett.

Az állami cégek nagyközségünkben található épületeinek fejlesztéséről a tulajdonosokkal, vagyongazdálkodókkal kölcsönös együttműködésre van szükség, ezért ez kiemelt célkitűzés.

Az egyik legfontosabb cél a helyi lakosság egészségének megtartása. A körzeti orvosi alapellátás önkormányzati feladat, amelyet rövid időn belül stabilizálni kell azáltal, hogy legalább középtávon biztosított legyen az orvosi ellátás a meglévő és akár egy új felnőtt háziorvosi körzetben. Fontos a szűrések bővítése, a helyben 2-3 hetente elvégezhető szakorvosi vizsgálatok megszervezése.

A településgazdálkodás, -fejlesztés, és -üzemeltetés, a közbiztonság, a mezőgazdaság, az ipar, a turisztika, az oktatás és nevelés, a sport és kultúra, az egészségügy témakörökben az előzőekben ismertetett program elemek megvalósítása a cél TISZALÚC JÖVŐJE érdekében!

IV.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

Fejlesztési célok, elképzelések

1. Településgazdálkodás:

- **állami normatív támogatások, bevételek** - növelésének elérése tervezett úgy, hogy a növekményre jogosító feltételek elérése, optimalizálása a cél.
- **önkormányzati kiadások** - csökkentése tervezett, a működési feltételek javításával, az energiahatékonyság növelésével és a munkaszervezés eredményességének fokozásával.
- **önkormányzati adóbevételek** - növelése kiemelt célkitűzés elsősorban az adóalanyok számának növelésével úgy, hogy sem új adónem bevezetése nem tervezett, sem a már meglévő adók mértékének növelése.
- **pályázati források** - lehető leghatékonyabb felhasználása úgy, hogy továbbra is elsődleges szempont, hogy csak a település fejlődése szempontjából kiemelt és fontos beruházások megvalósítása a cél.

- **vagyongazdálkodás** - cél az önkormányzati törzsvagyon további gyarapítása az üzleti célú vagyon folyamatos értékesítése mellett.
- **szervezeti struktúra** - tervezett az önkormányzat és intézményei szervezetének átalakítása a szociális, kulturális és sport, valamint az intézmények épületeinek fenntartási és üzemeltetési területein.
- **energiagazdálkodás** - az önkormányzat és intézményei létesítményeinél kiemelten fontos az energiahatékonyság növelése, az alternatív energiákat hasznosító épületek, építmények járművek és eszközök arányának a növelése.

2. Zöldfelületek és játszóterek:

- **közparkok, közkertek felújítása** – kiemelten a Népkert (komplex felújítási tervek készültek 2019-2024-es önkormányzati ciklusban) és a Dísz-tér teljes körű felújítása pályázati forrás rendelkezésre állása esetén.
- **sportpályák üzemeltetése és fenntartása** - kulturális és sportközpont szervezet létrehozásával, annak feladatkörébe soroltan tervezett önkormányzati támogatással (kiegészítve azt a pályahasználati díjakból származó bevételekkel).
- **temetők üzemeltetése** - önkormányzati tulajdonú urnás temetőt (1603 m²) és ravatalozót (2234 m²) jelenleg üzemeltető temetkezési vállalkozás szerződésének felülvizsgálata. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy hogyan lehet az egyházi temetők (református és római katolikus összesen 39586 m²) üzemeltetését átvenni a tulajdonos egyházaktól állami normatív támogatás igénybevételével. A tiszalúci temetők üzemeltetését (fűnyírás, hulladékgyűjtés-szállítás-ártalmatlanítás, ivóvíz biztosítás, sírhelygazdálkodás, utak tisztántartása, kerítés javítása) egységesen az önkormányzat végeztetné el kegyeleti közszolgáltatási szerződésben rögzített feltételek alapján. (Fontos megjegyezni, hogy jelenleg csak az urnás temető és a ravatalozó területéhez kapcsolódó területek fenntartása az önkormányzat kötelezettsége.)
- **vízparti zöldterületek gondozását** - a tiszalúci közigazgatási területen az önkormányzat és a helyi sporthorgász egyesület együttműködésében tervezett megvalósítani, ahol a vízparti utak és gát rézsűjének karbantartása az önkormányzat feladata, míg a horgászhelyek-, a vízparti zöldterületek- és a gátkorona kaszálása az egyesület feladata lenne, míg a hulladékgyűjtés-szállítás-ártalmatlanítás pedig az önkormányzat és egyesület közös feladatellátásában valósulna meg a továbbiakban is. Az üdülőtelepen, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságának engedélyével létesített stégek közösségi célú használatára vonatkozóan, egy üzemeltetési konstrukció kidolgozása tervezett az önkormányzat koordinálásával. Az önkormányzati tulajdonú, eddig még nem kezelt területek rendszeres gondozásba történő bevonása, annak érdekében, hogy könnyebben felmérhető legyen azok hasznosításának lehetősége (multifunkciós terület – horgász versenypálya, közösségi használatú horgászhelyek, egyéb közösségi terek, vízparti sétány stb...). Gondozott, közösségi használatra szánt mintaszakasz kialakítása tervezett kb. 100 méter hosszúságú vízparti területen.
- **játszóterek** – új játszóeszközök telepítése tervezett a Népkert területén nyitvatartási időben történő használati lehetőséggel. A Felvég falurészen és a

Gárdonyi utcán (önkormányzati tulajdonú házhelyeken) további játszóudvarok kialakítása tervezett.

3. Felszíni vizek, csapadék- és belvízelvezetés:

- **Tisza-holtág** - a turisztikai szolgáltatások terén az önkormányzat-horgászegyesület dominanciájának erősítése mellett (öko- vízi- és horgászturizmus bázis komplex szolgáltatások nyújtásával), a magaszálláshelyek létrehozásának és a vendéglátási szolgáltatások bővítésének ösztönzése.
Az önkormányzattal és a horgászegyesülettel már kialakult szakmai és tudományos kapcsolat erősítése - a fejlesztések támogatásának területén - a Debreceni Egyetem szakirányú tudományos karával.
- **Takta csatorna** - A település alatti rész gondozása, vízpart „ligetes” kialakítása, túraútvonalak létrehozása és kijelölése, továbbá horgász- és pihenőhelyek létesítése. A fejlesztés 1. szakasza – Kis híd - Porong közötti szakasz – összekapcsolva a Holtággal.
- **Ócska-Takta csatorna** - Elsődleges hasznosítási lehetőség a halnevelés. Terület és mederrendezés után tervszerű halgazdálkodásra történő kialakítása, kiemelten őshonos halfajok nevelésére hasznosítva.
- **települési csapadékvíz-elvezető rendszer** – elavult elemeinek folyamatos rekonstrukciója tervezett, kiemelten a főbb vízelvezető árkok felújításával. Az Alkotmány utca (Gyöngyvirág és Széchenyi utca közötti) országos közúttal érintett szakasza, valamint a Hársfa utca és a Petőfi utcák a kiemelt fejlesztési területek.

4. Közművek:

- **vezetékes ivóvíz- és szennyvízrendszer** – a teljes víziközmű hálózat tulajdonjoga és üzemeltetési kötelezettsége átadásra került a Magyar Állam részére 2023. évben. Az önkormányzat továbbra is szorgalmazni fogja a víz- és szennyvízhálózat üzemeltetőjénél az elavult és veszélyes azbesztcement hálózati elemek mielőbbi cseréjét. Kiemelt továbbá az egyedi szennyvízkezelési problémák megoldásának képviselete. A Víkend-telepen az ivóvíz- és szennyvízrendszer kiépítés lehetőségeinek vizsgálata is kiemelt feladat, pályázati forrás megléte esetén.
- **villamos energia és közvilágítás** – az önkormányzat tulajdonában álló közvilágítási lámpatestek folyamatos korszerűsítése, energiatakarékos ledes fényforrásokra. A település azon perifériális területein, ahol nincs közvilágítás kiépítve, napelemes lámpaoszlopok telepítése tervezett ledes lámpatestekkel.
- **földgáz** – nem tervezett az önkormányzat szerepvállalása.
- **vezetékes és mobil telefon, valamint internet szolgáltatások** – a kommunikációs hálózatok minél szélesebb körű és fejlettebb rendszerei telepítésének támogatása.
- **geotermikus rendszerek** – geotermikus kapacitások felmérése, feltárása a település közigazgatási területén belül, további fejlesztések előkészítése céljából - turisztikai, kereskedelmi célú felhasználás, energiaközösségek létrejöttének önkormányzati támogatása.

5. Közlekedés:

- **országos közutak** - felújításának kérése a közútkezelő Magyar Közút Nonprofit Zrt-től és a fejlesztés önkormányzati segítése (tervezéssel, közműfelújítások átvállalásával), elsősorban a Széchenyi utcán és az Alkotmány utca felújítással eddig nem érintett szakaszán. Tervezett továbbá a vasútállomáshoz vezető út kezelésének átvétele az állami közútkezelőtől önkormányzati kezelésébe, elősegítve ezzel az uniós pályázati forrásokból történő teljes felújítás lehetőségét, valamint a gyorsabb és hatékonyabb útjavítások elvégzését.
- **helyi közutak** - hibáinak javítása és teljes körű felújítása - kiemelten kezelve a Széchenyi (önkormányzati része), Hunyadi, Bem, Dózsa, Hársfa, Vörösmarty, Jókai (kimaradt szakasz), Rákóczi, Bocskai, József A, Arany J utcákat, azok útkategória és aktuális állapota szerinti sorrendjében.
- **kerékpárutak** - országos kerékpáros úthálózat részévé tenni a bekötőutakat és a települési közúti átkelési szakaszokat úgy, hogy a kerékpárutak kialakítása - első körben – kijelöléssel történik.
- **járdák felújítása** - elsősorban a forgalmasabb gyalogos útvonalakon, kiemelten kezelve a korábbi években már felújított, de szakszerűtlen kivitelezésű és mára balesetveszélyes járdák teljes körű vagy részleges felújítását, (pl. Alkotmány, Hársfa, Petőfi, Táncsics, Bocskai, Béke) **és újak építése** elsősorban a Petőfi, Gyöngyvirág, Kossuth és a vasútállomásra vezető utak mentén.
- **hidak felújítása** - az önkormányzati tulajdonú gyalogos hidak - Kis híd és a Bagolyfogó híd – teljes körű felújítása.
- **helyi- és helyközi közúti személyszállítás** – buszmegálló fejlesztése, korszerűsítése az utasok igényeinek alapján. A nagyközségben alternatív energiaforrással hajtott járművek használatának szorgalmazása.
- **vasúti** – a helyi lakosság érdekeinek képviselete a vasúti járatok szervezésével kapcsolatban.

6. Vasútállomás és környezete:

- **mosdó, illemhely (férfi/női/akadálymentes) kialakítása** az épületben és a **váróterem felújítása** a következő önkormányzati ciklusban, a MÁV Területi Igazgatóságaival történt eddigi folyamatos tárgyalások eredményeképpen.
- **P+R parkolók** bővítése a vasútállomás épülete mellett. A fedett kerékpártároló felújítása és a térfelületei rendszerbe történő bekötése kiemelt feladat.
- **gyalogos sétány kialakítása** az Akácfa utcai feljárótól a vasútállomás épületéig.
- **a közvilágítás korszerűsítése** a vasútállomáshoz vezető úton a Hársfa utcától.
- **a vasútállomásra vezető közút kezelésének átvétele** a Magyar Közút ZRT-től.

7. Hulladékgazdálkodás:

- **szervezett hulladékszállítás** - állami feladat, amelynek önkormányzati segítése alapvető települési érdek. Kiemelt feladat a szolgáltatás kiterjesztése a Víkend-telep ingatlanai részére.
- **hulladékudvar** – állami feladat, de kiemelt feladat a szolgáltatásnak a megtartása a településen, valamint a megközelítését szolgáló közút (Bem utca) felújítása.

- **lakossági építési törmelék begyűjtés** – önkormányzati hulladékhasznosítási telephely létrehozása a lakosságnál nagy mennyiségben keletkező építési törmelék helyben történő hasznosítására.
- **illegális hulladékok gyűjtése** – a folyamatos gyűjtés mellett a keletkezés megelőzése szemléletformáló programokkal.

8. Közbiztonság:

- **közbiztonsági együttműködési háló (KEH) kialakítása** - amelynek tagjai az önkormányzat, a rendőrség, a polgárőrség, a mezőőr, a halőr, a természetvédelmi őr, a vadőr, a fegyveres biztonsági őrség, a közterület-felügyelő, a magánbiztonsági szolgálatok. A KEH koordinációs feladatait az önkormányzat látná el.
- **integrált rendészeti rendszer (IRR) kialakítása** – forrás megléte esetén mezőőr és közterület-felügyelő alkalmazásával, majd az egyéb rendészeti feladatot ellátók létszámának további bővítésével. A sporthorgász egyesület hivatásos halőri szolgálata is az IRR-be illeszthető.
- **rendőrség és egyéb rendészeti feladatot ellátók támogatása** - (pl. önkormányzati bérlet, vagy lakhatási támogatás biztosításával).
- **térfelügyeleti rendszer bővítése**
- **magánbiztonsági szolgálatokkal együttműködés kialakítása** - önkormányzati ingatlanok védelme mellett, lakossági vagyonvédelmi feladatok támogatása, valamint a lakosság védelmi képessége növelésének ösztönzése önkormányzati támogatással.
- **ifjúsági mentorház kialakítása**
- **önkormányzati rendészeti szakmai együttműködés a Nemzeti Községi Egységgel**
- **Legyél polgárőr program** – a helyi lakosságból minél több aktív polgárőr toborzása
- **Gondos utca program** - utcaközösségek kialakításának támogatása.

9. Oktatás, nevelés:

- **az óvodai feladatellátási helyek összevonása** (távlati cél) - addig az épületek energiahatékonysági fejlesztése.
- **az óvodai dolgozók magas színvonalon végzett munkájának fenntartása** - Bázis Intézmény státusz, Boldog Óvoda elismerés megszerzéséhez az önkormányzat további támogatása.
- **a bölcsőde folyamatos üzemeltetése, a bölcsődei szolgáltatás gyermeklétszámának további növelése** (igény esetén).
- **az önkormányzat és az általános iskola szoros együttműködése** - közös pályázati lehetőségek feltérképezése a tehetséggondozás és hátránykompenzáció megvalósításának érdekében.
- **érettségivel nem rendelkező önkormányzati dolgozók érettségéhez jutásának segítése** - az általános iskolában működő Báthori István Gimnázium szolgáltatásának elérhetővé tétele a közfoglalkoztatott dolgozók azon részére, akik érettséghez szeretnének jutni. Az önkormányzat támogatása lehet anyagi és munkaidőkedvezmény a képzésen való részvétel érdekében.

- **iskola szerepvállalása a családtámogatásban** - felvilágosító előadások kiterjesztése a szülők számára (drogprevenció, gyermekvállalás, egészségnevelés, szülői jogok és kötelességek) előadássorozat szervezése.
- **gyerekbarát iskolaudvar kialakítása**
- **következetes tulajdonosi jelenlét** - az általános iskolai oktatás megvalósításához átadott önkormányzati ingatlanok, épületek és eszközök vagyonkezelésével kapcsolatban.

10. Kultúra, sport és szabadidő:

- **kulturális és sportközpont szervezet létrehozása** - (feladata: a kulturális és sportlétesítmények üzemeltetése, települési és magánrendezvények teljes körű szervezése és bonyolítása; tájház és egyéb települési kiállítóterek üzemeltetése; könyvtári szolgáltatás üzemeltetése; helyi civil szervezet tevékenységének segítése és önkormányzati események szervezése, továbbá koordinációs feladatai; médiatartalmak kezelése; nagyközségi sportpálya, multifunkciós rekortán sportpálya üzemeltetése; a helyi sportélet szervezése; sportegyesületek tevékenységének koordinálása; sportfejlesztések lebonyolítása; sportkoncepció és fejlesztési terv elkészítése és ezek alapján a sportélet szervezése;
- **előadások, koncertek szervezése** - színház, stand-up show, kabaré stb...
- **nagyközségi rendezvények szervezése** - pl. Tiszalúci Hal/ÁSZ Nap, gyereknap, majális stb...
- **egyedi események szervezése** - Muzsikál a vízpart, amatőr színjátszó társulatok találkozója.
- **sportlétesítmények díjmentes használata a helyi lakosoknak** - gondnoki szolgálattal, nyitvatartási rend szerint
- **nagyközségi sportpálya fejlesztése** - sportház felújítása, bővítése (pl. multifunkciós edzőteremmel), futókör kialakítása, világítás korszerűsítése, játszótér és kültéri kondipark kialakítása; a legfontosabb feladat az, hogy újra megtöltsük élettel (főleg a gyermeksport terén a Bozsik-programban TAO támogatással).
 - **szabadidősportok népszerűsítése** települési eseményekkel, rendezvényekkel egybekötve (kispályás labdarúgó tornák, 3x3 kosárlabda, kézilabda, teqball sportesemények).
- **kerékpáros pumpapálya építése** pályázati forrás rendelkezésre állása esetén.
- **labdarúgás:** utánpótlás korosztályú csapatok indítása TAO támogatással.
- **birkózás:** DVTK-val együttműködve a Nagyközségi Sportegyesület szakosztályaként üzemeltetve
- **egy sportegyesület több szakosztállyal elv** (a már meglévő sportegyesületeket nem értve ezalatt) kiemelten kezelve a sport területeken.

11. Egészségügy:

- **háziiorvosi körzetek megtartása** – a felnőtt-, gyermek- és fogorvosi ellátás fenntartása kiemelten fontos feladatként tervezett továbbra is az

önkormányzatnak, amely mellett az egészségügyi szűrővizsgálatok helyben történő elvégzésének megtartását is támogatni szükséges.

- **védőnői szolgálat** – állami feladatellátás, amelyhez a tanácsadó épületet továbbra is biztosítja az önkormányzat bérleti díj mentesen az állami fenntartó részére.
 - **országos mentőszolgálat** – állami feladatellátás, amelyhez az épületet eddig és ezután is díjmentesen biztosítja az önkormányzat az OMSZ részére, továbbá – az önkormányzati költségvetési források megléte esetén - vállalja továbbra is a fenntartás-üzemeltetés teljes költségét annak érdekében, hogy a legmagasabb szintű életmentő szolgáltatás jelen legyen a település belterületén.
- Az épület teljes körű felújítása, kiemelten az energiahatékonyság növelésére.

12. Idősgondozás:

- **idősek nappali ellátása min. 20 fő részére**, az épület korszerűsítésével.
- **idősek bentlakásos ellátása** - min. 25 férőhelyes magánberuházás ösztönzése és önkormányzati támogatása.
- **jelzőrendszeres segítségnyújtás a GONDOS ÓRA program keretében**
- **házi segítségnyújtás biztosítása legalább 50 főig**
- **idősek klubszerű kulturális és szabadidős tevékenységének támogatása**
- **Gondos utca program** - utcaközösségek kialakításával.

13. Családsegítés, Gyermek- és ifjúságvédelem, Tehetség gondozás:

- **gyermekvédelmi hálózat** helyi szereplőinek önkormányzati koordinációja
- **mobilitási mentor hálózat kialakítása** és működtetése
- **biztos kezdet ház létrehozása** és üzemeltetése pályázati forrással
- **óvodában, iskolában preventív jellegű oktatás, nevelés támogatása**
- **újszülöttek családjainak önkormányzati támogatása** – Baba-Mama csomaggal
- **Felsőfokú oktatási intézményben tanulók támogatása** - BURSA HUNGARICA kiegészítő támogatása

14. Szociális ellátás:

- **tűzifa biztosítása** - a szociálisan rászorulóknak részére.
- **idősek szociális támogatása**
- **iskolakezdési támogatás**
- **települési támogatás**
- **települési támogatás- temetési segély**
- **köztemetés támogatása**

15. Településüzemeltetés (néhány kiemelt feladatra vonatkozóan):

- **útellenőri szolgálat kialakítása** - az úthibák folyamatos javítása érdekében.
- **téli időszak útüzemeltetési feladatai** – hóügylet működtetésével.

- **szűnyogirtás** – biológiai irtás előtérbe helyezése (áprilistól-szeptemberig lárvaszám vizsgálat alapján) és a BM központi támogatásával végzett irtások maximális kihasználása.
- **rágcsálóirtás elvégzése:** a közterületeken rágcsálóirtási terv és gócponti felmérések alapján, valamint a lakossági irtások szakszerű elvégzésének támogatása.
- **kóbor ebek** befogása, ivartalanítása és gazdásítása – pályázati támogatás esetén ebrendészeti telephely kialakítása az önkormányzat tulajdonában álló külterületi ingatlanon (távlati terv).
- **Gondos utca program** - utcaközösségek kialakításával.

16. Településkép:

- **rendezett, gondozott településkép kialakítása**
- **a településre érkezők számára fogadóterek kialakítása** – ligetes, virágos park vagy tér, parkolóval, padokkal, kerékpártárolóval, üdvözlőtáblával és a helyi látnivalók ismertetőjével a bekötő utak belterületi határán és a vasútállomás előtti téren.
- **a településrendezési terv teljes körű felülvizsgálata és szükség esetén új TRT elkészítése**
- **bérlakás program elindítása** – a településen jelenleg üresen álló és leromlott állapotú lakásállomány fejlesztése céljából.

17. Településmarketing:

- **a település országos szintű ismertségének és elismerésének elérése** - a 2019-2024-es önkormányzati ciklusban megkezdett települési arculati elemek alkalmazásával és azok további fejlesztésével.
- **testvértelepülési program** – kapcsolatfelvétel országhatáron kívüli településekkel, tapasztalatgyűjtés, Tiszalúc értékeinek megosztása, turizmusunk fejlesztése érdekében.
- **Tiszalúc Bolt** - önkormányzati előállítású és egyéb helyi termékek Tiszalúc védjegy alatt történő forgalmazásához a szabályozási keretek és a technikai feltételek megteremtése.
- **Tiszalúc a Taktaköz D-i kapuja** települési identitás erősítése.
- **Tiszalúc kártya** létrehozása és szolgáltatás bevezetése a helyi lakosság számára.

18. Ipar:

- **ipari fejlesztési terület kialakítása** - a település DNy-i határában.
- **az ipari- és szolgáltató tevékenységek letelepedésének önkormányzati támogatása** - kizárólag alacsony környezetterheléssel járó tevékenységeket végző ipari vagy szolgáltató cégek részére.

19. Helyi vállalkozások:

- a nagyközség közigazgatási területén, az önkormányzat által kiemelten kezelt szolgáltatási területeken tevékenykedő vállalkozások – turizmus, vendéglátás – önkormányzati támogatása, amennyiben a korábbiakban vázolt és tervezett településgazdálkodási feltételek teljesülnek.

20. Banki, postai és egyéb kereskedelmi szolgáltatások:

- **bankok, pénzüzetek - képviselettel, bankautomatával történő - megjelenésének támogatása a településen.**
- **helyi postahivatal fejlesztésének támogatása**
- **csomagküldő szolgáltatók automata telepítésének támogatása a település forgalmasabb, központi területein.**

21. Mező- és erdőgazdálkodás:

- **az önkormányzat mezőgazdasági területeinek folyamatos művelése, vagy műveltetése, a termőföldek megtartásával és földvagyon lehetőség szerinti gyarapításával.**
- **az önkormányzati erdőgazdálkodási tevékenység folyamatos, szakszerű ellátása, az önkormányzati tulajdonú erdővagyon megtartásával és az erdővagyon lehetőség szerinti gyarapításával.**

22. Természet- és környezetvédelem:

- **természetvédelmi területek** - Bükki Nemzeti Park fokozottan védett és Natura 2000-es területeinek bekapcsolása az ökoturizmusba, szigorúan BNPI iránymutatás alapján és a szükséges engedélyek birtokában.
- **zöldfelületek növelése** (gyepesítés, fásítás, virágosítás) - a legnagyobb volumenű zöldfelület fejlesztés a Takta-parti sétány kialakítása lenne, amely mellett kiemelt a település főbb útvonalain – Alkotmány, Széchenyi, Petőfi, Hársfa, Kossuth, Gyöngyvirág utcák és a vasútállomásra vezető út zöldfelületeinek fejlesztése, valamint a parkok, közterek fásítása, virágosítása elsősorban a tájra jellemző fakkal és évelő virágzó növényekkel (a nagyobb gyepterületeken méhlegelővel). A közterületeken kiemelt a költséghatékonyan gondozható gyepterületek kialakítása.

23. Civil szervezetek:

- **a civil közösségek működési célú támogatása** - az önkormányzati tulajdonú közösségi terek, épületek, helyiségek díjmentes biztosításával a tevékenységük gyakorlásához, rendezvényeik megszervezéséhez hozzájárulva ezáltal.
- **civil szervezet tagjai utazásának, utaztatásának segítése** - a tevékenységükhöz kapcsolódóan önkormányzati tulajdonú járművek biztosításával.
- **díjmentes megjelenési lehetőség biztosítása** - az önkormányzat tájékoztatási és hirdetési felületein

- **önkormányzati költségvetési támogatás biztosítása működéshez, pályázati önerő biztosításához, egyéb fejlesztéshez** - amennyiben az önkormányzat költségvetése erre lehetőséget biztosít.

24. Nyilvánosság:

- **falufórumok szervezése** – (nem a törvény szerinti nyilvános képviselő-testületi üléseket és közmeghallgatást értve ezalatt), igény szerinti témákban (pl. egyházi temetők üzemeltetése témában, kóbor ebekkel kapcsolatos problémák, stb...).
- **tematikus fogadóórák bevezetése** - amelyeken az érintett önkormányzati képviselő mellett, a témában érintett helyi önkormányzati szervezet vezetője és/vagy ügyintézője is jelen van (pl.: helyi szolgáltatásokkal, egészségüggyel, óvodai neveléssel, községüzemeltetéssel kapcsolatos problémák stb...).
- **Önkormányzati honlap és közösségi média** felületek üzemeltetése.
- **TiszaLúci Hírmondó** önkormányzati tájékoztató kiadása
- **MUNIPOLIS rendszer** üzemeltetése a lakosság érdeklődési téma szerinti tájékoztatására